

„100 lat ochrony środowiska w Polsce”

„EFEKTYWNOŚĆ WYKORZYSTANIA ZASOBÓW”

Warszawa, 15 czerwca 2020 roku

Dr Michał Wilczyński

- ▶ Zasada **zrównoważonego rozwoju** i związanej z tym międzypokoleniowej odpowiedzialności za stan środowiska i zasobów naturalnych formalnie jest silnie umocowana w polskim systemie prawnym, z Konstytucją na czele.

Jednak z powodów systemowych i/lub instytucjonalnych zasada ta nie jest traktowana priorytetowo lub też po prostu jest ignorowana.

- ▶ Zamiast fałszywego przekonania o braku alternatywy (TINA – There Is No Alternative), właściwe jest uznanie, że nie ma raz na zawsze danego rozwiązania (TANIA – There Are No Ideal Answer)

NIEKTÓRE CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU – KRYTYCZNE DLA POLSKI

6.6 Do 2020 roku zapewnić ochronę i odnowić ekosystemy zależne od wody, w tym tereny górskie, lasy, tereny podmokłe, rzeki, jeziora i wody podziemne.

STAN: Nasz kraj zaliczany jest do krajów ubogich w zasoby wodne. Roczny zasób wód w Polsce na 1 mieszkańca to 1400 m³, podczas gdy w większości krajów europejskich zasoby wód słodkich kształtują się na poziomie powyżej 5000 m³/mieszkańca. Mniejsze zasoby w UE od Polski ma tylko Cypr i Malta.

CO DALEJ: Strategiczny plan ratowania zasobów wodnych Polski do 2050 roku z celami pośrednimi do 2030 roku.

- Mała retencja i renaturyzacja obszarów bagiennych i podmokłych.
- Ochrona stref zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), poprzez wyznaczenie w planach zagospodarowania przestrzennego stref zasilania podlegających bezwzględnej ochronie.

6 CZYSTA WODA
I WARUNKI
SANITARNE

NIEKTÓRE CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU – KRYTYCZNE DLA POLSKI

8 WZROST
GOSPODARCZY
I GODNA PRACA

8.4 Do 2030 roku stopniowo zwiększać efektywność wykorzystania bogactw naturalnych w globalnej konsumpcji i produkcji oraz dążyć do zerwania z zależnością między wzrostem gospodarczym i degradacją środowiska, zgodnie z dziesięcioletnimi programami ramowymi na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji, z wiodącą rolą krajów rozwiniętych.

STAN: W 2018 roku wydobywano w Polsce 487 mln ton kopalin. Z tego najwięcej piasków i żwirów (197 mln ton) i kolejno węgla kamiennych i brunatnych (125 mln ton). (Dane GUS 2019).

CO DALEJ: Opracowanie zasobowego indeksu (wzorem Norwegii) – jako regularnego badania stanu zasobów naturalnych w Polsce. Indeks/zintegrowana baza z poziomami informacji o zasobach kopalin, wód podziemnych i powierzchniowych, powierzchni ziemi, przyrodzie i powietrzu, uwzględniające założenia KPZK, stanowiłaby nowoczesne i znakomite narzędzie zarządcze i operacyjne dla Ministerstw, środowisk ekologicznych w procesach decyzyjnych. [*Obywatele zasobni w zasoby. Biała Księga zarządzania zasobami naturalnymi w Polsce.* K.Blusz, T.H.Jackson Inderberg, P.Zerka (red.). DEMOS EUROPA. Fridtjof Nansens Institutt, Warszawa 2015.]

NIEKTÓRE CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU – KRYTYCZNE DLA POLSKI

12.2 Do 2030 roku zapewnić zrównoważone zarządzanie i efektywne zużycie zasobów naturalnych.

12.5 Do 2030 roku istotnie obniżyć poziom generowania odpadów poprzez prewencję, redukcję, recykling i ponowne użycie.

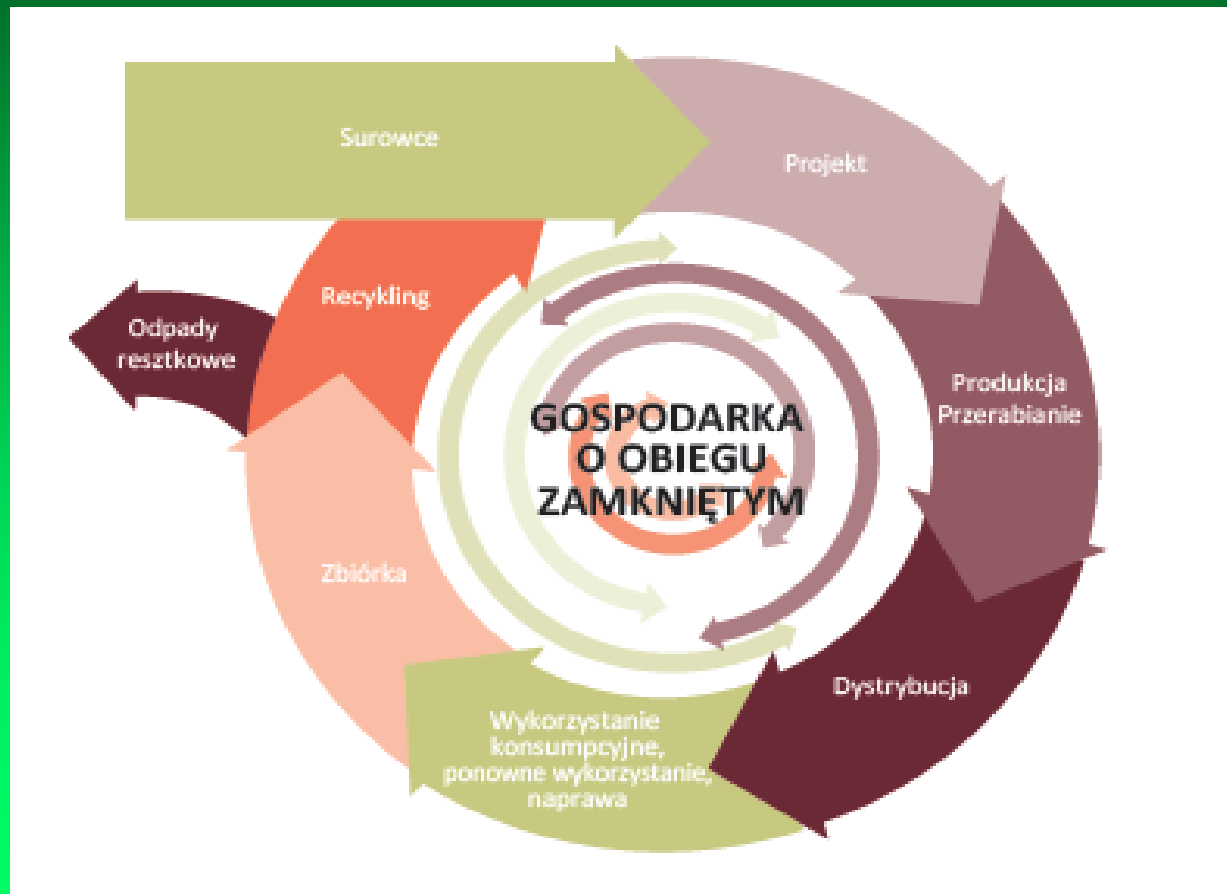
STAN: Nowoczesna gospodarka **musi zarzucić** linearne podejście do eksploatacji surowców naturalnych bazujące na schemacie: **pozyskuj-zużyj-wyrzucić**. Obecnie w Europie zużywamy 16 ton różnego rodzaju materiałów per capita, z czego 6 ton nadal wyrzucamy.

CO DALEJ: Gospodarka o obiegu zamkniętym

12 ODPOWIEDZIALNA
KONSUMPCJA
I PRODUKCJA

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

źródło: Komunikat KE 398/2014

Dziękuję za uwagę !